

RETORIKA

Gotovo vsi poznamo naslednjo zgodbo: učenec mora pred razredom nekaj povedati. Išče steno, na katero se bo naslonil, da mu bo varovala hrbet. Roke se potijo in nervozno mečkajo rob oblačila; prestopa se z noge na nogo ali pa jih tesno prekriza; pogled je uprt v tla, v strop, zazrt je v daljavo visoko nad glavami poslušalcev ali pa bega po prostoru. Nato mora nesrečnik še spregovoriti: glas se trese, misel uhaja in polni govor z molkom ter mašili, dihanje je plitko in hitro, v grlu se naredi cmok...

Je kdo pomislil, da si tak govorec še želi izpostavitve? Gotovo ne. Tak "govorni nastop" človeku vzame voljo, počuti se razvrednotenega in ponižanega, ima občutek, da je odpovedal. Svojega znanja ne zna oznanjati. A temu se da pomagati. Imamo priložnost popraviti zamujeno.

Kaj je retorika?

Retorika je boj za pozornost poslušalcev. (Zdravko Zupančič: Mali vedež retorike. Ljubljana: Pravljичno gledališče, 1994.)

Retorika (govorništvo) je javno nastopanje in uspešno komuniciranje; je govorno nastopanje posameznikov pred manjšo ali večjo skupino poslušalcev, ki so zbrani na istem prostoru. (Boris Grabnar: Retorika za vsakogar. Ljubljana: DZS, 1991, 120.)

Kaj bomo počeli pri pouku retorike?

Cilji

- Znam argumentirati in protiargumentirati.
- Znajdem se pri debati, diskusiji, intervjuju, izjavi in prezentaciji.
- Znam samozavestno nastopiti pred radijskim mikrofonom ali televizijsko kamero.

Vsebina

- Kako sestaviti govor? O čem govoriti? Retorični triki. Nerodni začetki. Kako prepričati publiko? Kako se predstaviti? Kaj na razgovoru za službo? Kako na radiu? Kako pred kamero? Kako pravilno dihati? Kako se znebiti treme?
- Trenje mnenj in argumentov.
- Karizmatični govornik (skladnost verbalne in neverbalne komunikacije).
- Glas in jezik (barva, intonacija, jakost, ritem, gladkost, besedni zaklad, moč besed).
- Debata in diskusija.
- Odpravljanje nelagodja in strahu pred nastopom.
- Trening večje fleksibilnosti, iznajdljivosti, samozavesti, karizmatičnosti.

Metode in oblike dela

Aktivne oblike učenja in treniranja, igre vlog, debata, delo v dvojicah in skupinah, skupinska diskusija o napakah, ki jih je potrebno odpraviti, in pravih prijemih ...

Poudarek bo na DEBATI.

V **debati** se soočita dve (lahko tudi več) nasprotujočih si strani in poskušata prepričati publiko/sodnike. Debato kot tekmovalno disciplino v taki ali drugačni obliki pozna skoraj polovica držav na svetu.

Ena stran v debati trditev zagovarja, druga jo zavrača, Obe imata enako možnost, da predstavita stališča. Vsaka debata ima naprej določeno **debatno trditev**, o kateri se debatira (npr. v šole bi morali uvesti šolske uniforme ali v šole bi morali uvesti tablične računalnike ipd.). Trditev mora biti ubesedena tako, da omogoča argumente tako za kot proti, biti mora jasna in preprosta. Seveda obe ekipi tudi **zavračata** argumente nasprotne strani, vzpostavi se **točka spora**, kar je jedro, bistvo debate.

Debata razvija kritično mišljenje, argumentacijske sposobnosti, veščine javnega nastopanja, je odlična metoda za pridobivanje znanja, usposablja mlade za timsko delo in jih uči, kako najti rešitve za različne probleme sodobne družbe.

Vsako leto se spoznamo tudi z delom na radiu oz. televiziji. Preprosto se odpeljemo v Ljubljano, obiščemo javni medij, tam pa nam prijazno predstavijo, katere spretnosti so pomembne za dobrega radijskega moderatorja oz. televizijskega voditelja.

Skok v arhiv: <http://www.ossklm.si/2015/04/30/7801/> ali <http://www.ossklm.si/2014/04/04/oddaja-moja-slovenija/> ali <http://www.ossklm.si/2009/12/23/z-ip-retorika-na-obisku/>

Pridite, ne bo vam žal!